

Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi Etkinlikleri Ölçeği

Şad, S.N. (2011). *İlköğretim Birinci Kademe İngilizce Öğretim Programının Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminin Duyuşsal Hedeflerini Gerçekleştirme Düzeyi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, EPÖ Bilim Dalı, Malatya

Not: Araştırmacılar, ilgili kaynağa atıf yapmak koşuluyla ölçme aracını kullanabilirler.

III. YABANCI DİL ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİ ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki soruları dikkatle okuyarak yüz ifadelerinin anlamlarına göre kutucuklara X işareti koyunuz:

 yüz ifadesi her zaman, yüz ifadesi bazen, yüz ifadesi ise hiçbir zaman anlamına gelmektedir.

1. İngilizce öğretmenimiz tahtaya resimler çizerek ders anlatır.			
2. Öğretmenimiz derse resimli kartlar getirir.			
3. Derslerimizde İngilizce oyunlar oynarız.			
4. İngilizce bilmece ve bulmacalar çözeriz.			
5. İngilizce masal ve hikâyeler okuruz.			
6. Öğretmenimiz sınıfa kukla getirerek İngilizce konuşturur.			
7. Derslerde İngilizce film, çizgi film seyrederiz.			
8. İngilizce tekerlemeler, fıkralar, şiirler söyleriz.			
9. İngilizce dersinde arkadaşımızla eşli çalışmalar yaparız.			
10. Üçerli-dörderli gruplara ayrılarak İngilizce konuşma etkinlikleri yaparız.			
11. İngilizce rol oynama, drama, piyes gibi etkinlikler yaparız.			
12. Ders kitabındaki İngilizce diyalogları ezberleriz.			
13. Öğretmenimiz tahtada gramer/dilbilgisi kurallarını anlatır.			
14. Kâğıt ya da kartondan saat, kukla, maske, takvim, tebrik kartı, davetiye gibi ürünler hazırlarız.			
15. Hep birlikte İngilizce şarkılar söyleriz.			
16. Öğretmenimiz ezberlememiz için kelimeler verir.			
17. Kelime ya da cümleleri Türkçe'ye ya da İngilizce'ye çeviririz.			
18. Öğretmenin arka arkaya sorduğu İngilizce sorulara cevap veririz.			
19. İngilizce kelime ya da cümleleri yüksek sesle tekrar ederiz.			
20. Sınıfımızın duvarlarını İngilizce yazılar ve resimlerle süsleriz.			
21. Derslerde yabancı kültürlerle kendi kültürümüzü karşılaştırırız.			

Açıklamalar

Yabancı Dil Öğretim Etkinlikleri Ölçeği: Şad (2011) tarafından geliştirilen bu ölçeğin amacı yabancı dil derslerinde öğrencilerin yaş ve gelişim düzeyleri, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda yapılması uygun görülen öğrenci merkezli etkinliklerin ve pedagojik açıdan bu ölçütlerle uyuşmayan öğretmen merkezli etkinliklerin hangi sıklıkla uygulandığını öğrenci görüşlerine göre saptamaktır. Ölçeğin yapı geçerliliği, ilköğretim 4. ve 5. sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin katıldığı bağımsız iki pilot uygulama ile açımlayıcı (n=203) ve doğrulayıcı (n=391) faktör analizi yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin kuramsal olarak sıkıştırılarak denenen 2 faktörlü yapısına ilişkin açımlayıcı faktör analizi sonuçlarıyla güvenilirliğine ilişkin bazı sonuçlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1'Yabancı Dil Öğretim Etkinlikleri Ölçeği' için açımlayıcı faktör analizi sonuçları

Maddeler	Faktör Ortak Varyansı	Faktör I	Faktör II	Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyonları
Derslerde kağıt ya da kartondan saat, kukla, maske, takvim, tebrik kartı, davetiye gibi ürünler hazırlarız.	.479	.678		.611
Derslerde İngilizce film, çizgi film seyrederiz.	.430	.655		.538
Derslerimizde İngilizce oyunlar oynarız.	.431	.643		.574
İngilizce masal ve hikâyeler okuruz.	.381	.632		.520
İngilizce rol oynama, drama, piyes gibi etkinlikler yaparız.	.421	.596		.564
İngilizce tekerlemeler, fıkralar, şiirler söyleriz	.356	.549		.511
Öğretmenimiz derse resimli kartlar getirir.	.314	.549		.472
İngilizce öğretmenimiz tahtaya resimler çizerek ders anlatır.	.361	.547		.513
Sınıfımızın duvarlarını İngilizce yazılar ve resimlerle süsleriz.	.308	.542		.469
Hep birlikte İngilizce şarkılar söyleriz.	.354	.541		.506
İngilizce bilmece ve bulmacalar çözeriz	.271	.519		.396
Üçerli-dörderli gruplara ayrılarak İngilizce konuşma etkinlikleri yaparız.	.394	.504	.374	.516
İngilizce dersinde arkadaşımızla eşli çalışmalar yaparız	.283	.498		.449
Derslerde yabancı kültürlerle kendi kültürümüzü karşılaştırırız.	.266	.470		.439
Öğretmenimiz sınıfa kukla getirerek İngilizce konuşturur.	.190	.435		.339
Öğretmenimiz ezberlememiz için kelimeler verir. (*)	.482		.690	.449
Kelime ya da cümleleri Türkçe'ye ya da İngilizce'ye çeviririz. (*)	.407		.638	.338
İngilizce kelime ya da cümleleri yüksek sesle tekrar ederiz. (*)	.343		.563	.365
Ders kitabındaki İngilizce diyalogları ezberleriz. (*)	.319		.550	.342
Öğretmenin arka arkaya sorduğu İngilizce sorulara cevap veririz. (*)	.305		.548	.337
Öğretmenimiz tahtada gramer/dilbilgisi kurallarını anlatır. (*)	.224		.395	.392
KMO değeri = .890				
Bartlett's Test of Sphericity = 1907.89, p = .000				
Özdeğer		5.666	1.655	
Varyans açıklama oranı (%) = 34.87 (Toplam)		22.97	11.90	
Cronbach Alfa		.859	.611	

(*) Öğretmen merkezli etkinlikler

Not: .30'un altındaki faktör yük değerleri gösterilmemiştir.

Ölçeğin güvenilirlik analizlerinden elde edilen bulgulara göre Cronbach Alfa iç-tutarlılık katsayıları Öğrenci Merkezli Etkinlikler faktörü için .859 ve Öğretmen Merkezli Etkinlikler faktörü için .611 olarak bulunmuştur. Maddelere ait düzeltilmiş madde-toplam korelasyon katsayıları .337 ile .611 arasında değişmektedir. Ölçeğin kararlılık açısından güvenilirliğini gösteren test-tekrar test güvenilirlik katsayıları, Pearson Momentler Çarpımı korelasyon analizi kullanılarak Öğrenci Merkezli Etkinlikler alt ölçeği için .826, Öğretmen Merkezli Etkinlikler alt ölçeği için .864 olarak hesaplanmıştır.

Ardından yapılan doğrulayıcı faktör analizinin yeterli model-veri uyum iyiliği değerleri verdiği görülmüştür [$\chi^2/sd=1.854$; RMSEA=0.047; RMR=0.028; Standardize Edilmiş RMR= 0.050; GFI=0.92; AGFI=0.90; NNFI=0.96; CFI=0.97]. Toplam 21 maddeden oluşan üçlü-derecelendirmeli (Her zaman, Bazen, Hiçbir zaman) Likert tipi ölçeğinin maddeleri için doğrulayıcı faktör analizi sonucunda hesaplanan standart yük değerleri 0,35 ile 0,66 arasında değişmektedir. *Öğrenci merkezli etkinlikler* faktöründe yer alan 15 madde alanyazında çocuklara yabancı dil öğretiminin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi için uygulanması gerektiği vurgulanan öğrenci merkezli etkinliklerin (örn. "Derslerimizde İngilizce oyunlar oynarız.", "İngilizce bilmece ve bulmacalar çözeriz" vb.) yapılma sıklığını sorgulamaktadır. Öğretmen merkezli etkinlikler faktöründe yer alan 6 madde (tabloda * işaretiyle belirtilmiştir) ise alanyazında öğrencilerin zihinsel, duyuşsal, sosyal, devinışsel gelişim özelliklerine ve öğrenme ihtiyaçlarına yeterince uygun olmayan öğretmen merkezli etkinliklerin (örn. "Öğretmenimiz ezberlememiz için kelimeler verir.", "Ders kitabındaki İngilizce diyalogları ezberleriz.") ne kadar sıklıkla yapıldığını sorgulamaktadır.

Ölçek Likert tipinde hazırlanmış olup, 😊 yüz ifadesi maddede tanımlanan etkinliğin yabancı dil derslerinde her zaman yapıldığını, 😊 yüz ifadesi bazen yapıldığını ve 😞 yüz ifadesi ise hiçbir zaman yapılmadığı ifade eder. İstatistiksel işlemlerde bu seçenekler sırasıyla 3, 2 ve 1 puan olarak değerlendirilmiştir. Ölçeğin Öğrenci Merkezli Etkinlikler alt ölçeğinde 15 madde yer almakta olup, bu boyuttan alınabilecek en düşük puan 15, en yüksek puan ise 45'tir. Puanların artması yabancı dil derslerinde öğrenci merkezli etkinliklerin yapılma sıklığının yüksek olduğu, azalması ise yapılma sıklığının düşük olduğu anlamına gelir. Ölçeğin Öğretmen Merkezli Etkinlikler alt ölçeğinde toplam 6 madde yer almakta olup, bu boyuttan alınabilecek en düşük puan 6, en yüksek puan ise 18'dir. Puanların artması yabancı dil derslerinde öğretmen merkezli etkinliklerin yapılma sıklığının yüksek olduğu, azalması ise yapılma sıklığının düşük olduğu anlamına gelir.